

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/69/2014
Identifikačné číslo spisu:	8107208646
Dátum vydania rozhodnutia:	20.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8107208646.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu HASIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Lozorno č. 932, IČO: 35 755 288, zastúpeného DEDÁK & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy č. 45, IČO: 35 906 464, proti žalovanému Ing. R. O., bytom v S., B. O., zastúpenému 1. Mgr. Karolom Ševcom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná č. 29 (ako splnomocneným zástupcom v konaní sp. zn. 1Obdo/2/2016) a 2. Mgr. Otom Salokym, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná č. 94 (ako splnomocneným zástupcom v konaní sp. zn. 1Obdo/69/2014), o zaplatenie sumy 188.223,04 € s príslušenstvom, o dovolaniach žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/43/2012-1465 z 24. apríla 2013 a uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/78/2013-1541 z 1. augusta 2014, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/43/2012-1465 z 24. apríla 2013 o d m i e t a.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy dovolacieho konania v sume 967,42 eur na účet jeho právneho zástupcu Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Ružinovská č. 42, IČO: 36 862 169.

II. Dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/78/2013-1541 z 1. augusta 2014 o d m i e t a.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy dovolacieho konania v sume 1.212,62 eur na účet jeho právneho zástupcu DEDÁK & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy č. 45, IČO: 35 906 464.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom č. k. 19Cb/226/2007-1400 zo 17. januára 2012 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 154.479,52 eur s 0,05 % úrokmi z omeškania denne zo sumy 4.126,40 eur od 21.11.2006 zaplatenia, zo sumy 1.236,48 eur od 31.10.2006 do 18.4.2008, zo sumy 4.213,57 eur od 7.11.2006 do 18.4.2008, zo sumy

4.497,71 eur od 9.11.2006 do 18.4.2008, zo sumy 4.123,17 eur od 9.11.2006 do 18.4.2008, zo sumy 4.245,86 eur od 9.11.2006 do 18.4.2008, zo sumy 4.190,97 eur od 9.11.2006 do 18.4.2008, zo sumy 4.149,- eur od 11.11.2006 do 18.4.2008, zo sumy 4.190,97 eur od 11.11.2006 do 18.4.2008, zo sumy 4.145,77 eur od 11.11.2006 do 18.4.2008, zo sumy 1.249,97 eur od 19.4.2008 do zaplattenia, zo sumy 4.129,62 eur od 11.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.287,84 eur od 14.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.152,23 eur od 14.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.165,14 eur od 14.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.197,43 eur od 14.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.155,46 eur od 14.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 3.687,63 eur od 17.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 3.687,63 eur od 17.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.523,54 eur od 17.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.242,63 eur od 17.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.213,57 eur od 17.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 325,21 eur od 17.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 987,52 eur od 17.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.155,46 eur od 21.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.226,49 eur od 21.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.232,95 eur od 21.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.271,69 eur od 21.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.508,85 eur od 21.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.178,06 eur od 21.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.187,74 eur od 21.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.149,- eur od 23.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.307,21 eur od 23.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 3.687,63 eur od 23.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.242,63 eur od 24.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.258,78 eur od 24.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.316,90 eur od 24.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.500,94 eur od 24.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 538,61 eur od 24.11.2006 do zaplattenia, zo sumy 3.687,63 eur od 1.12.2006 do zaplattenia, zo sumy 61,63 eur od 5.12.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.294,29 eur od 5.12.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.297,52 eur od 5.12.2006 do zaplattenia, zo sumy 3.687,63 eur od 5.12.2006 do zaplattenia, zo sumy 3.687,63 eur od 5.12.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.320,12 eur od 5.12.2006 do zaplattenia, zo sumy 1.352,65 eur od 7.12.2006 do zaplattenia, zo sumy 1.065,29 eur od 8.12.2006 do zaplattenia, zo sumy 1.803,54 eur od 9.12.2006 do zaplattenia, zo sumy 3.687,63 eur od 14.12.2006 do zaplattenia, zo sumy 4.297,52 eur od 6.2.2007 do zaplattenia, zo sumy 4.226,49 eur od 6.2.2007 do zaplattenia, zo sumy 4.145,77 eur od 6.2.2007 do zaplattenia. V prevyšujúcej časti konanie zastavil. Rozhodnutie o trovách konania odložil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v zmysle ust. § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej aj „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“). V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobca sa žalobou doručitou okresnému súdu dňa 16. apríla 2007 domáhal proti žalovanému zaplatteniu sumy 5.670.407,38 Sk s príslušenstvom z titulu neuhradených faktúr za dodaný tovar. Vo veci bol dňa 27. júna 2007 vydaný platobný rozkaz č. k. 21Rob/138/2007-360, proti ktorému podal žalovaný odpor, v ktorom namietal, že žalobca od neho neoprávnene požaduje zaplattenie faktúrovaných cien, keďže množstvo tovaru vyúčtovaného niektorými faktúrami nezodpovedá skutočne dodanému množstvu. V prípade niektorých faktúr tiež vyúčtovaná cena tovaru nezodpovedá obsahu dohôd týkajúcich sa výšky poskytovaných zliav. V mesiacoch november až december 2006 žalobca nedodal žalovanému žiadny tovar, pretože žalovaný v tomto období už nevykonával práce na stavbe, na ktorú mu žalobca dodával stavebný materiál. Ďalej žalovaný poukázal na nároky z nájomnej zmluvy uzavretej účastníkmi dňa 7. novembra 2005. Mesačné nájomné bolo dohodnuté vo výške 56.950,- Sk bez DPH. Žalovaný vyúčtoval žalobcovi nájomné za mesiace január až júl 2007 siedmimi faktúrami, ktoré žalobca neuhradil. Dlžná suma predstavuje 474.393,50 Sk s tým, že pre prípad omeškania s platením nájmu patrí žalovanému právo na úroky z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Vzhľadom k tomu, že žalobca si svoju povinnosť z tohto právneho vzťahu nesplnil, uplatnil si žalovaný v konaní v rámci obrany započítanie týchto svojich nárokov.

Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že žalovaný mal v prípade, ak sa domnieval, že mu bolo dodané menšie množstvo tovaru, ako bolo medzi účastníkmi dohodnuté, postupovať podľa ust. § 428 ods. 1 Obchodného zákonníka a podať o tejto skutočnosti žalobcovi správu bez zbytočného odkladu. Žalovaný však bezprostredne po dodaní a prevzatí tovaru, resp. bezprostredne po doručení príslušných faktúr nenamietal u žalobcu dodanie menšieho množstva tovaru alebo dodanie tovaru v nižšej kvalite. Až v liste z 29. januára 2007, ktorým mu žalovaný vrátil faktúry, žalovaný prvýkrát uviedol, že množstvo tovaru vyfaktúrované týmito faktúrami nezodpovedá skutočne dodanému množstvu podľa dodacích listov. Žalobca preto tvrdenia žalovaného označil za účelové a nekonkrétne. Následne podaniami doručenými súdu prvého stupňa dňa 12. júla 2011, 22. augusta 2011 a 12. decembra 2011 žalobca vzal žalobu čiastočne späť z dôvodu vykonania jednostranného zápočtu žalovanej istiny a príslušenstva s

pohľadávkami žalovaného z nájomnej zmluvy zo 7. novembra 2005.

Z vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že dňa 22. augusta 2005 účastníci uzavreli kúpnu zmluvu č. 06/0003/2005 (ďalej aj „zmluva“), ktorou sa žalobca ako predávajúci zaviazal dodávať žalovanému ako kupujúcemu po dobu platnosti a účinnosti tejto zmluvy suché omietkové zmesi, lepidlá a škárovacie hmoty (ďalej aj „tovar“) v kvalite určenej predávajúcim a za podmienok stanovených v tejto zmluve a kupujúci sa zaviazal predávajúcemu za riadne dodaný tovar platiť cenu stanovenú v článku IV zmluvy. V článku III zmluvy sa predávajúci zaviazal dodávať kupujúcemu tovar výlučne na základe jeho písomných objednávok doručovaných poštou, faxom alebo osobne s tým, že objednávky budú obsahovať špecifikáciu kupujúceho a predávajúceho, množstvo, druh (typ) tovaru, deň dodania tovaru a dátum vystavenia objednávky. V článku IV zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že kupujúci bude uhrádzať predávajúcemu kúpnu cenu tovaru podľa aktuálneho cenníka predávajúceho. Predávajúci poskytne kupujúcemu zľavu z ceny uvedenej v aktuálnom cenníku vo výške 33 %. Pri platbe vopred alebo v hotovosti alebo na faktúru so skrátenou dobou splatnosti 7 dní poskytne na takto uhradený tovar predávajúci kupujúcemu zľavu z ceny podľa bodu 1 tohto článku vo výške 5 % za splnenia podmienky, že v deň zdaniteľného plnenia dodávky bude výška pohľadávok po lehote splatnosti predávajúceho voči kupujúcemu 0,- Sk, pričom zľava bude poskytnutá priamo vo faktúre. Kúpna cena tovaru dohodnutá v tomto článku, bude uhrádzaná po prevzatí tovaru kupujúcim alebo po odovzdaní tovaru na prepravu na základe faktúr vystavených predávajúcim, s lehotou splatnosti 7 dní odo dňa jej vystavenia predávajúcim, a to na bežný tovar. Za voľne ložený tovar, resp. tovar dodávaný na veľké stavby uhradí kupujúci faktúry najneskôr do 30 dní do limitu 500.000,- Sk, vrátane dane z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“) v lehote splatnosti. Pri prekročení limitu alebo pri neuhradení faktúry v lehote splatnosti, sa prejde na platbu v hotovosti alebo predfaktúrou. V prípade prekročenia termínu splatnosti faktúr kupujúcim si predávajúci vyhradzuje právo účtovať kupujúcemu penále vo výške 0,05 % z neuhradenej sumy za každý deň omeškania úhrady. Kupujúci sa zaväzuje takto faktúrované penále uhradiť. V období od 29. septembra 2009 do 4. januára 2007 žalobca vystavil žalovanému 52 faktúr, ktorými faktúroval kúpnu cenu za dodaný tovar na základe objednávok žalovaného. Žalovaný niektoré z týchto faktúr uznal, pri iných namietal najmä neúplné alebo nesprávne údaje na dodacích listoch, prípadne iné nedostatky.

Dňa 23. augusta 2006 žalovaný ako zhotoviteľ uzavrel so spoločnosťou HORNEX, a. s., so sídlom v Bratislave, Agátová č. 1 ako objednávateľom zmluvu o dielo č. 164/2004/potery, ktorej predmetom bola dodávka a montáž poteroz a izolácií na stavbe „EUROPA SHOPPING CENTRUM BANSKÁ BYSTRICA“, nachádzajúcej sa v lokalite na Troskách v Banskej Bystrici. Spoločnosť HORNEX, a.s. poskytla k prejednávanej veci stanovisko, v ktorom uviedla, že na základe zmluvy o dielo č. 164/2004 zo 7. marca 2005 v znení jej dodatkov realizovala pre investora - spoločnosť EURÓPA SC a.s. stavbu „EUROPA SHOPPING CENTRUM BANSKÁ BYSTRICA“. V zmysle zmluvy uzavretej dňa 23. augusta 2006 so žalovaným mal žalovaný ako zhotoviteľ začať realizovať dielo dňa 25. augusta 2006, avšak vzhľadom na stavebnú nepripravenosť miesta realizácie diela došlo k začatiu realizácie až 1. septembra 2006. Dielo malo byť podľa zmluvy zrealizované do 22. septembra 2006. Nakoľko však boli investorom posunuté celkové termíny ukončenia realizácie niektorých častí stavby, vykonávali sa práce na diele aj v roku 2007, pričom posledné práce na diele boli vykonané dňa 16. februára 2007, o čom svedčí záznam z predmetného dňa v stavebnom denníku - list č. 001890. Zo správy, ktorú k danej veci podal Daňový úrad Prešov II, okresný súd zistil, že žalovaný si uplatnil odpočet DPH za rok 2006 zo všetkých faktúr predložených žalobcom. Spoločnosť KNAUF Bratislava s. r. o. súdu oznámila, že v termíne od 1. augusta 2006 do 1. marca 2007 predala firme žalovaného vrecovaný poter FE50 Largo v počte 7 plných návesových súprav s celkovou hmotnosťou 168 ton. Dopravu tovaru si zabezpečovala firma žalovaného vo vlastnej réžii, preto nevie s určitosťou povedať, kde vozidlá vykladali. Tieto údaje má iba z objednávok a pre všetkých 7 dopráv bola adresa vykládky Ing. Ľubomír Girašek - Stavysystém, Jesenná 18, Prešov. Údaje sú aj na prepravných listoch CMR. Žiadne vozidlo podľa CMR nevykladalo na stavbe „EURÓPA SHOPPING CENTRUM BANSKÁ BYSTRICA“.

Žalovaný pri výsluchu potvrdil, že od žalobcu kupoval tovar v súvislosti so stavbou, na ktorú mal uzavretú zmluvu o dielo so spoločnosťou HORNEX, a. s. Tovar na túto stavbu však odoberal aj od iných obchodných spoločností, ktoré nechce menovať, keďže to považuje za svoje obchodné tajomstvo.

Na túto konkrétnu stavbu odoberal od žalobcu zmes na liaty poter. Voči kúpnej zmluve ako takej nenamieta, jeho výhrady sa týkajú toho, že nie všetky faktúry uvedené v žalobe boli vystavené oprávnenne. Na preberanie dodávok splnomocnil iba pána S. N., preto na dodacích listoch musí byť buď jeho podpis alebo podpis pána Vícena. Dňa 11. septembra 2006 zaslal žalobcovi faxom žiadosť o opravu už vystavených faktúr, v ktorej ho zároveň upozornil, že osobami oprávnenými na preberanie dodacích a ložných listov sú iba on a pán S. N. a iné nebude akceptovať.

Žalobca uviedol, že pri väčšine dodávok tovar dodaný žalovanému produkovala jeho česká sesterská spoločnosť HASIT Šumavské vápenice a omítkárny, a.s. z výrobného závodu HASIT Brno - Chrlice. Dodávky prebiehali tým spôsobom, že žalovaný si objednal dodávku tovaru u žalobcu, ktorý následne objednal tento tovar u spoločnosti HASIT Šumavské vápenice a omítkárny, a.s., Do závodu HASIT Brno žalobca vypravil zmluvného prepravcu s cisternovým nákladným vozidlom. Tomuto následne v závode HASIT Brno naložili cisternu s tovarom pre žalovaného a vystavili mu dodací list, v ktorom bol ako príjemca tovaru uvedený žalobca. Následne zmluvný prepravca s cisternou odviezol tovar priamo k žalovanému na stavbu EURÓPA SHOPPING CENTRUM do Banskej Bystrice, kde tovar vyložil a žalovanému alebo niektorému ním poverených pracovníkov dal podpísať dodací list vystavený zo závodu HASIT Brno, potvrdzujúci dodávku tovaru žalovanému. Následne prepravca odovzdal tento dodací list žalobcovi, ktorý vystavil svoj dodací list, v ktorom je ako príjemca tovaru uvedený žalovaný a tento dodací list, spolu s dodacím listom zo závodu HASIT Brno pripojil k faktúre vystavenej žalovanému za dodávku tovaru. Z dôkazov predložených žalobcom a získaných v rámci dokazovania v tomto súdnom konaní jednoznačne vyplýva, že žalobca dodal žalovanému tovar o celkovej hmotnosti 1.477,89 ton, pričom zvyšok mu dodala spoločnosť KNAUF Bratislava, s.r.o. Na predmetnú stavbu žalovanému tovar nedodával žiaden iný subjekt. K jednotlivým faktúram žalobca uviedol, že v zmysle opísaného postupu bol dodací list č. 80666934 vystavený zo závodu HASIT Brno, tovar bol dodaný dňa 22. júla 2006 priamo žalovanému, ktorý podpisom podpísal prevzatie tovaru. Žalobca následne vystavil dodací list č. 80686303 podľa množstva dodaného tovaru a následne vystavil aj faktúru č. 1004015955, ktorej zaplattenia sa domáha v tomto konaní. Rovnako postupoval aj v prípade ďalších sporných faktúr. K faktúram č. 100415465, č. 1004015902 a č. 1004015903 uviedol, že žalovanému boli na stavbu dodané stroje, ktoré boli nevyhnutné k dodávke, uskladneniu a aplikácii voľne loženého tovaru, ktorý žalobca dodával žalovanému. Protokol o odovzdaní z 31. augusta 2006 svedčí o tom, že počnúc týmto dátumom sa predmetné stroje nachádzali na stavbe žalovaného. Žalobca následne každý mesiac vystavoval žalovanému dodací list k prenájomu strojov za jednotlivé obdobie, ako aj faktúru za prenájom strojov. Na základe opísaných skutočností žalobca vystavil žalovanému aj predmetné faktúry, ktorých zaplattenia sa domáha v tomto konaní.

Na základe zisteného skutkového stavu okresný súd dospel k záveru, že predmetom konania je nárok žalobcu vyplývajúci z písomne uzavretej kúpnej zmluvy podľa ust. § 409 a nasl. Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“). V prípade faktúr č. 1004015465 a č. 1004015903, ktorými sa faktúroval prenájom a faktúry č. 1004015902, ktorou sa faktúrovali opravy statora a rotora omietacieho čerpadla sa podľa názoru okresného súdu jedná o ústnu zmluvu o prenájme potrebných zariadení v súvislosti s prevádzkou dofukovacích síl na uskladnenie tovaru a zmluvu o dielo uskutočnením opravy na omietacom čerpadle, ktoré súvisia s dodávkami tovaru do dofukovacích síl. U týchto faktúr síce absentuje písomná objednávka, avšak podľa názoru súdu je nepochybné, že prijatím týchto služieb došlo zo strany žalovaného k bezdôvodnému obohateniu podľa ust. § 451 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Vzhľadom na dispozitívny charakter právnej úpravy kúpnej zmluvy v Obch. zák., okresný súd posudzoval všetky skutkové zistenia, ako aj námietky žalovaného vznesené voči uplatnenému nároku predovšetkým podľa ustanovení kúpnej zmluvy, ktorú považoval za platnú. Konštatoval, že práva a povinnosti účastníkov upravené v článkoch III a IV tejto zmluvy potvrdzujú správnosť postupu žalobcu v danej veci, keď každá z faktúr, ktorých zaplattenia sa žalobca domáha, bola vystavená na základe písomných objednávok žalovaného, pričom účastníci sa dohodli, že kúpna cena bude uhrádzaná po prevzatí tovaru žalovaným alebo po odovzdaní tovaru na prepravu na základe faktúr vystavených žalobcom s lehotou splatnosti 7 dní odo dňa vystavenia žalobcom ako predávajúcim. V súvislosti s námietkou žalovaného, že tovar, ktorého zaplattenia sa žalobca domáha, nebol vyfaktúrovaný na základe riadne potvrdených dodacích listov, nakoľko podľa zmluvy mal oprávnenie preberať tovar iba on a ním

poverený pracovník S. N., okresný súd poukázal na to, že žalovaný síce na jednom z pojednávaní vyhlásil, že predkladá súdu faxovú správu z 11. septembra 2006, v ktorej oznámil žalobcovi, že oprávnenie na preberanie tovaru má iba on a pán Vicen, avšak tento doklad nikdy do spisu nezložil. Okresný súd tiež poukázal na to, že kúpna zmluva medzi účastníkmi bola uzavretá dňa 22. augusta 2005 a zmluva, na základe ktorej žalovaný vykonával dielo pre obchodnú spoločnosť HORNEX, a. s. dňa 23. augusta 2006, preto nie je zrejmé, z akého dôvodu by mal žalovaný až dňa 11. septembra 2006 oznamovať žalobcovi, že oprávnený na preberanie tovaru je iba on a pán N.. Uvedenému tvrdeniu žalovaného odporujú aj vyjadrenia svedkov S. C. a S. N., ktorých súd za týmto účelom vypočul. Svedok C. potvrdil, že mu samotný žalovaný a aj pán N. prikázali podpisovať dodacie listy aj v ich prítomnosti. Svedok N. potvrdil, že o tejto skutočnosti vedel a nikdy to svedkovi C. nevytkol. Okresný súd v tejto súvislosti poukázal aj na ustanovenie § 16 Obch. zák., z ktorého vyplýva, že podnikateľa zaväzuje aj konanie inej osoby v jeho prevádzkarni, ak nemohla tretia osoba vedieť, že konajúca osoba na to nie je oprávnená. Podľa názoru súdu žalovaný neunesol dôkazné bremeno ohľadom tvrdenia, že iní zamestnanci boli vylúčení z možnosti preberania tovaru od žalobcu.

Ďalej okresný súd poukázal aj na určité špecifiká ohľadne charakteru stavby, na ktorú bol tovar dodávaný. Konkrétne išlo o to, že tovar mal byť dodávaný prevažne iba do dofukovacích síl, ktoré zriadil priamo na stavbe žalobca za tým účelom, aby mohli byť tieto zmesi priamo použité pre dielo, ktoré vykonával žalovaný pre spoločnosť HORNEX, a. s. na základe písomne uzavretej zmluvy. Takýto spôsob dodávania je bežný pre tento druh tovaru a nebolo zistené, že by v tomto smere mohlo dôjsť k nejakým nezrovnalostiam, resp. žiadne dôkazy svedčiace o tom, že žalobca na túto stavbu tovar nedodával, neboli zo strany žalovaného produkované. Žalovaný sa síce bránil tvrdením, že rovnaký tovar na túto stavbu odoberal aj od spoločnosti KNAUF Bratislava s.r.o., avšak zo správy, ktorú súdu táto spoločnosť poskytla, je zrejmé, že rozsah a čas dodávky nemôže v celom rozsahu pokryť tie dodávky, ktoré žalovaný namieta, resp. dodávky spoločnosti KNAUF Bratislava s. r. o. pre žalovaného neboli zo strany žalovaného ani zo strany KNAUF Bratislava s. r. o. tak identifikované, aby bolo možné s istotou usúdiť, v akom objeme smerovali dodávky z KNAUF Bratislava s.r.o. na túto stavbu v tom istom čase, teda do 4. januára 2007, kedy bola vystavená posledná faktúra. Dňa 3. januára 2007 KNAUF Bratislava s.r.o. dodal žalovanému liaty poter a vrecovinový tovar, avšak nie je zrejmé na akú stavbu, nakoľko žalovaný ich mal rozpracovaných viacero.

Ako nedôvodné posúdil okresný súd námietky žalovaného týkajúce sa obsahu dodacích listov s poukazom na to, že dodací list nie je podkladom na fakturáciu dodaného tovaru ani podľa zmluvy a ani podľa ustanovení Obch. zák. Náležitosti dodacieho listu nie sú taxatívne upravené žiadnym platným právnym predpisom a účtovné jednotky si tieto náležitosti riešia v internej smernici vedenia účtovníctva. Podľa ust. § 417 Obch. zák. platí, že predávajúci je povinný odovzdať kupujúcemu doklady, ktoré sú potrebné na prevzatie a užívanie tovaru, ako aj ďalšie doklady ustanovené v zmluve. V danom prípade dodací list nie je takým dokladom, ktorý si účastníci dohodli v písomne uzavretej zmluve a nejedná sa ani o doklad potrebný na prevzatie a užívanie tovaru, keďže bolo zrejmé, o aký tovar sa jedná, kde sa tovar preberá a na aký účel slúži. Pritom sa jednalo o dodávky, ktoré neboli realizované v jeden deň, ale v priebehu niekoľkých mesiacov. Pokiaľ žalovaný namietal porušenia zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty, ako aj zákona o účtovníctve v súvislosti s vystavenými faktúrami, okresný súd poukázal na to, že náležitosti faktúry sú upravené v ust. § 71 zákona č. 222/2004 Z.z. a dodací list nie je súčasťou faktúry, iba jej prílohou. Okresný súd vyjadril názor, že ak žalovaný prijal faktúru, mal si hneď preveriť jej správnosť a prípadne ju namietat'. Správanie žalovaného sa súdu javí ako protirečivé, keďže žalovaný spochybňuje faktúry, ktoré prijal do svojej účtovnej evidencie, nikdy ich nevyhlásil a riadne ich vedie vo svojom účtovníctve. Nedostatok dodacieho listu nerobí vyfaktúrovanú pohľadávku neexistujúcou, pretože takto si to účastníci zmluvne neupravili. Rovnako nikde v zmluve nie je upravené, že dodací list je podkladom pre vystavenie faktúry. Dodací list nie je účtovným dokladom ani podľa zmluvy a ani podľa zákona o účtovníctve, je iba dokladom o tom, kto faktúru vystavil, aby tento vedel preukázať oprávnenosť jej vystavenia.

Podľa názoru súdu je pochopiteľná požiadavka žalovaného, aby mu žalobca preukázal skutočne dodané množstvá tovaru. Poukázal však na to, že účastníci si dohodli fakturáciu po dodaní tovaru, resp. po jeho

prevzatí na prepravu bez toho, aby špecifikovali náležitosti dodacích listov a prepravných dokladov. Pritom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca mal snahu zabezpečiť pri dodávkach tovaru potvrdené dodacie listy, o čom vypovedal svedok Ing. A. O.. Nepochopiteľné je však správanie žalovaného, ktorý zavádzal súd, keď tvrdil, že písomne poveril preberaním tovaru na stavbe iba pána N., pričom v podaní doručenom súdu dňa 18. apríla 2008 uviedol, že takýto dôkaz zakladá do spisu, hoci žiadna taká príloha k tomuto podaniu pripojená nebola (a nebola doložená ani v ďalšom priebehu konania) a zároveň spochybňoval dodacie listy podpísané svedkom C., a to aj po výsluchu svedkov C. a N.. Žalovaný na jednej strane tvrdil, že dodacie listy, ktoré nie sú podpísané ním a pánom Vícnom nesvedčia o skutočných dodávkach vyfaktúrovaného tovaru, na strane druhej však nereagoval na žalobcom predložené listinné dôkazy, ktorými vysvetľoval spôsob dodávania tovaru zo závodu HASIT Brno v tom zmysle, že by ich vyvrátil, či spochybnil. Ako nedôvodnú posúdil okresný súd námietku žalovaného, že žalobca fakturuje aj dodávky uskutočnené po tom, čo už na stavbe nepracoval. Toto tvrdenie totiž vyvracia správa spoločnosti HORNEX, a.s., z ktorej vyplýva, že ešte vo februári 2007 žalovaný na tejto stavbe vykonával zmluvne dohodnuté práce podľa zmluvy o dielo. Nepresvedčivé je podľa názoru súdu aj podanie trestného oznámenia pre podozrenie z trestného činu podvodu, a to až v priebehu súdneho sporu, keďže je nepochybné, že žalovaný o dôvode tohto oznámenia vedel už od doručenia predmetných faktúr. Nevieryhodne vyznieva aj jeho postup, keď orgánom činným v trestnom konaní tvrdil, že nemá potrebné doklady, aj keď všetky doklady sa v tom čase už nachádzali v súdnom spise. Postup prokurátora, ktorý zamietol sťažnosť žalovaného proti tomu, že vo veci sa nezačalo trestné stíhanie, sa v tomto kontexte ukazuje ako dostatočný dôkaz o tom, že žalovaný konal zjavne s úmyslom zastrašiť žalobcu a ovplyvniť aj súd, aby na tento obchodný prípad nazeral z iného uhla pohľadu. Rovnako nepochopiteľné sa súdu javí správanie žalovaného, ktorý si sporné faktúry zahrnul do svojich účtovných dokladov a do daňového priznania a uplatnil si u nich aj odpočet DPH, o čom svedčí správa Daňového úradu Prešov. Okrem toho sa žalovaný snažil faktúry, ktorých úhrada bola predmetom sporu a u ktorých si uplatnil odpočet DPH, spochybniť tvrdením, že daňové priznanie za neho podpísal niekto iný, resp. že došlo v tomto prípade zo strany neznámeho páchatela k trestnému činu. Okresný súd v tejto súvislosti poukázal na to, že podľa ustanovenia § 101 O. s. p. sú účastníci povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a dbajú na pokyny súdu. Zdôraznil, že účastníkom sa neuberá právo brániť sa, ale toto právo musí byť vyvážené povinnosťou účastníka vypovedať pravdu a nič nezamľčovať a rovnako musí každý účastník rešpektovať, že rovnaké práva má aj druhá strana.

Žalobca vzal žalobu sčasti späť ohľadom jednostranného započítania pohľadávok, pričom aj v tejto časti súd poukazuje na protirečivé a nepochopiteľné správanie žalovaného, keď hneď v prvom vyjadrení k žalobe vzniesol započítaciu námietku, avšak keď na základe započítacej námietky žalobca vzal žalobu v časti zaplatenia odplaty zo zmlúv za nájom späť, s týmto späťvzatím nesúhlasil. Rovnako súdu nie je zrejmé, prečo žalovaný nesúhlasil so späťvzatím žaloby v tej časti, v ktorej žalobca upravil lehotu omeškania u jednotlivých faktúr, keď pôvodne žaloval úroky z omeškania aj za tie dni, kedy ešte s úhradou faktúr nebol v omeškaní. S poukazom na uvedené skutočnosti okresný súd konanie v tej časti, v ktorej došlo k späťvzatiu žaloby zastavil podľa ust. § 96 O. s. p. a vo zvyšku žalobe ako oprávnenej vyhovel, a to aj s prihliadnutím na ustanovenie § 369 ods. 1 Obch. zák., upravujúceho úroky z omeškania, keďže v zmluve dohodnuté penále 0,05 % denne si žalobca uplatnil ako úroky z omeškania, voči čomu žalovaný nenamietal.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 151 ods. 3 O. s. p. s odôvodnením, že v danom prípade je práve zložitosť sporu tým dôvodom, pre ktorý súd rozhodnutie o trovách konania odložil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 7Cob/43/2012-1465 z 24. apríla 2013 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. Odvolací súd sa stotožnil s rozsahom dokazovania, ktoré v danej veci uskutočnil súd prvého stupňa, ako aj s vyhodnotením vykonaných dôkazov. Považoval za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá kúpna zmluva, na základe ktorej žalobca dodával žalovanému tovar. Dodaný tovar bol žalobcom vyfaktúrovaný a žalovaný faktúry za každú

dodávku prevzal a zaúčtoval do svojho účtovníctva. Zároveň si uplatnil aj odpočet DPH na daňovom úrade. Naproti tomu nebolo preukázané, že žalovaný namietal nesprávne vyúčtované nároky uvádzané vo faktúre. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, ak žalovaný nesúhlasil s niektorou prevzatou faktúrou a disponoval dôkazmi, ktoré svedčili o tom, že faktúrované množstvo tovaru nebolo dodané, mal si uplatniť zodpovednosť za vady z nesprávne vyúčtovaného nároku. Takéto konanie zo strany žalovaného však odvolací súd nezistil. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní poukázal na to, že zaplatil finančný obnos bez bližšej špecifikácie a konkrétneho priradenia k niektorej faktúre, podľa názoru odvolacieho súdu je len pochopiteľné, že žalobca zaúčtoval finančné prostriedky na jednotlivé faktúry podľa svojho uváženia. Tvrdenie žalovaného, že tovar na pracovisku mohol prebrať iba on a pán Vícen bolo vyvrátené svedeckou výpoveďou, ktorú odvolací súd považuje za vieryhodnú a z ktorej vyplýva, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia, že ostatní zamestnanci na stavbe vedeli, že nemôžu prevziať tovar od žalobcu. I napriek tomu, že žalovaný tvrdil, že takýmto dôkazom disponuje, nepredložil ho ani v odvolacom konaní. Preto je namieste použitie ustanovenia § 16 Obch. zák. Za nepravdivé označil odvolací súd tvrdenie, že žalobca nezaplatil nájomné, a to s poukazom na to, že došlo k započítaniu vzájomných pohľadávok z titulu nájomnej a kúpnej zmluvy. Pokiaľ žalovaný namietal nevykonanie dokazovania znalcom z odboru účtovníctva, odvolací súd k tomu uviedol, že na správnosť vystavenia faktúry nie je potrebné vykonávať znalecké dokazovanie. To, ako má byť vyhotovená faktúra vyplýva zo zákona a zbytočným znaleckým dokazovaním by sa iba navýšili trovy konania a dochádzalo by k prieťahom. Podľa názoru odvolacieho súdu všetky dôkazy potrebné pre správne rozhodnutie vo veci boli zo strany prvostupňového súdu vykonané. Nebolo potrebné vypočúvať všetky osoby, ktoré sú podpísané na dodacích listoch, pretože v danom prípade je relevantná aplikácia ustanovenia § 16 Obch. zák. Súd prvého stupňa sa dôsledne vysporiadal so všetkými faktúrami a ku každej zaujal stanovisko. Tvrdenia žalovaného v podanom odvolaní preto nie sú opodstatnené. Žalovaný mal možnosť rozporovať jednotlivé tvrdenia žalobcu pred súdom prvého stupňa, a nie až v odvolacom konaní.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Odvolaciemu súdu vytýkal, že neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal ním navrhnuté dôkazy a následne vec nesprávne právne posúdil. Aj napriek jeho návrhom na doplnenie dokazovania, žalobca nedoložil do spisu originály dodacích listov, ktoré by preukazovali dodanie tovaru v množstve, ktoré žalovanému faktúroval. Žalobca tým nepreukázal skutočnosť významnú z hľadiska hmotného práva pre rozhodnutie danej veci. Dovolateľ v tejto súvislosti poukázal na to, že z knihy došlých faktúr a z daňového priznania k DPH možno zistiť len účtovné údaje, nie však reálne skutočnosti o odovzdaní tovaru. Namietal tiež, že žalobca nepreukázal, že bola medzi nimi uzavretá nájomná zmluva, ktorej predmetom bolo užívanie technických zariadení žalobcu. Rovnako tak nebol preukázaný predmet takejto zmluvy, doba trvania zmluvy, dohodnutá odplata a iné rozhodné skutočnosti. Rozhodnutie súdu o tom, že žalobca má nárok na náhradu za užívanie veci podľa ustanovení § 451 a nasl. OZ o bezdôvodnom obohatení je preto predčasné. Podľa názoru žalovaného bola medzi ním a žalobcom uzavretá zmluva o výpožičke. Žalobca tiež v konaní nepreukázal, že vôbec došlo k nejakej poruche omietacieho čerpadla a pokiaľ by mu mal žalovaný zaplatiť za údajnú opravu, išlo by o bezdôvodné obohatenie žalobcu na úkor žalovaného. Ďalej žalovaný namietal aj voči povinnosti zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 0,05 % denne od splatnosti jednotlivých faktúr s poukazom na to, že podľa článku V ods. 2 kúpnej zmluvy bolo pre prípad omeškania s úhradou faktúr dohodnuté penále, a nie úroky z omeškania. Žalobca teda v konaní nepreukázal, že došlo k dohode o úrokoch z omeškania. Odvolací súd sa obmedzil len na strohé konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku okresného súdu a vôbec sa nevysporiadal s odvolacími námietkami žalovaného, ktoré sa týkali dodania tovaru, prenájmu a opravy statora a rotora omietacieho čerpadla. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, ako odvolací súd vec právne posúdil. Rozsudok odvolacieho súdu je tak nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný a nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a tiež práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z týchto dôvodov dovolateľ žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť.

Podaním zo 17. júla 2013 žalovaný doplnil podané dovolanie, keď v súvislosti s niektorými vybranými

faktúrami poukázal na zavádzajúce praktiky žalobcu pri preukazovaní žalobného nároku. Zdôraznil, že predmetné skutočnosti už skôr podrobnejšie uviedol vo svojich vyjadreniach, ktorými pravidelne v priebehu konania reagoval na stav prebiehajúceho dokazovania. Preto nie je pravdivé konštatovanie odvolacieho súdu, že žalovaný sa k veci nevyjadroval, resp. že nerozporoval jednotlivé nepravdivé tvrdenia žalobcu. Na nesprávne tvrdenia súdu prvého stupňa mohol žalovaný reagovať až po vyhlásení rozsudku, čo aj v podanom odvolaní urobil. Nie je pravdivé ani tvrdenie odvolacieho súdu, že žalovaný faktúry nereklamoval, keďže súčasťou súdneho spisu je list žalobcu, ktorý bol odpoveďou práve na takúto reklamáciu faktúr. Súdy oboch stupňoch vec nesprávne právne posúdili v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia dôkazov, kedy dokonca žalovaného zaviazali na úhradu faktúr, u ktorých sa preukázalo dodanie tovaru inej fyzickej alebo právnickej osobe, odlišnej od osoby žalovaného. Súdy rozhodli na základe fikcie, a nie na základe zistenia skutočného stavu veci. Problémy so správnym zúčtovaním a odlišením reálnych dodávok pritom spôsobil sám žalobca, ktorý odmietol žalovanému vydať dodacie listy k dodávanému tovaru a kópie listín, ktoré budili dojem, že sú dodaciami listami, predložil až v súdnom konaní. Čísla týchto tzv. dodacích listov a dátumy zdaniteľného plnenia pritom neboli totožné s číslami dodacích listov a dátumami zdaniteľného plnenia uvedenými na faktúrach, niektoré z nich boli označené ako objednávka, ďalšie boli vystavené na žalobcu samotného, prípadne nespĺňali základné náležitosti dodacieho listu. Až v závere súdneho konania žalobca predložil (podľa neho) originálne dodacie listy, ktoré však vo väčšine prípadov predstavovali opäť len kópie, teda listiny bez originálnych pečiatok a podpisov. Podľa názoru dovolateľa tak vzniká vážne podozrenie, že listiny, ktoré žalobca na začiatku konania označil za dôkazy o dodávkach tovaru žalovanému, vo väčšine prípadov buď vôbec neexistujú, alebo sú len bezcennými a právne irelevantnými kópiami. Žalobca svojim zavádzajúcim konaním spôsobil, že nebolo možné vyhotoviť správne účtovné záznamy o dodávkach žalovanému, aby sa potom na takéto nesprávne zúčtovanie mohol odvolávať v súdnom konaní. Zavádzajúce je aj tvrdenie žalobcu, že predložené faktúry ako celok súvisia s dielom Europa Shopping Centrum v Banskej Bystrici. Súčasťou spisu sú totiž aj dodacie listy, ktorými sa dodávalo do iných miest. Žalobca nepreukázal, že bol výhradným dodávateľom tovaru na dielo, ku ktorému sa viažu žalované faktúry, a aj keby ním bol, vystavenie faktúr bez preukázania dodávok iba s odôvodnením, že na určité dielo sa malo dodať určité množstvo tovaru podľa výpočtov samotného žalobcu nestačí na preukázanie reálneho splnenia dodania. Ďalej žalovaný poukázal aj na porušenie obchodného tajomstva zo strany konajúcich súdov, ktoré sprístupnili žalobcovi kompletné znenie zmluvy, ktorej nebol účastníkom a ani sa ho žiadnym spôsobom netýkala, ako aj faktúry, ktoré žalovaný vystavil tretiemu subjektu a ktoré obsahovali údaje tvoriace predmet obchodného tajomstva žalovaného. Spochybnil tiež hodnovernosť vykonaného dôkazu - vyhlásenia oblastného riaditeľa jednej z konkurenčných firiem žalobcu o tom, koľko a akého tovaru žalovaný v istom období od tejto firmy odoberal. Napriek tomu, že žalovaný v priebehu konania doložil niekoľko dokladov o dodávkach tejto firmy v požadovanom období, z ktorých jasne vyplýva nedôveryhodnosť predmetného vyhlásenia, odvolací súd konštatoval, že žalovaný nepreukázal dodanie rovnakého tovaru od iných firiem na konkrétne dielo v rozhodnom období. Uvedené dôkazy podľa názoru žalovaného nepreukazujú reálne plnenie dodávok žalobcom. Súdy neprípustne preniesli dôkazné bremeno na stranu žalovaného, keď o.i. konštatovali, že žalovaný nepreukázal, že neupozornil iné osoby, že nemôžu konať v jeho mene a na jeho ťarchu. Už samotná povaha podnikania žalovaného ako fyzickej osoby vylučuje možnosť konania iných osôb v jeho mene a ani v zmluve uzavretej medzi účastníkmi sa neuvádza, že dodávky v mene žalovaného smie preberať iná osoba, s výnimkou dopravcu žalovaného, o ktorý prípad však nešlo. V danom prípade nemožno aplikovať ani ustanovenie § 16 Obch. zák., keďže aj samotný žalobca potvrdil, že tovar nebol dodávaný do prevádzky žalovaného, ale na rôzne iné miesta. Z pracovných zmlúv všetkých jeho zamestnancov jednoznačne vyplýva ich konkrétne pracovné zaradenie, preto nemožno tvrdiť, že napr. pozícia montážneho robotníka zahŕňa aj tak závažné úkony, ako je preberanie tovaru miliónovej hodnoty v mene a na ťarchu zamestnávateľa. Okrem toho žalobca hodnoverne nepreukázal, že podpisy na ním predložených dodacích dokladoch patrili zamestnancom žalovaného alebo dopravcom. Jedná sa pritom o nečitateľné podpisy a rôzne priezviská, ktoré žalobca opakovane označil za podpisy žalovaného a hoci to žalovaný poprel, súdy sa s tým nijako nevysporiadali a nezabezpečili vypočutie všetkých účastníkmi navrhovaných osôb, ktoré mali podľa žalobcu preberať tovar v mene a na ťarchu žalovaného. Súdy sa v prejednávanej veci stotožnili aj s takými dôkazmi, ktoré sú z hľadiska práva neprípustné, a to dokladmi dodatočne menenými a upravovanými napr. bielením textu. Žalovaný ešte v konaní pred súdom prvého stupňa preukazoval odvedenie finančných

prostriedkov na účet žalobcu, ktorý to nepoprel, avšak vyhlásil, že tieto zúčtoval na iné prípady dodávok. Napokon žalovaný poukázal aj na nedostatky v odôvodnení napadnutých rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu, keď konkrétne súd prvého stupňa na jednej strane konštatoval, že žalobcom vystavené faktúry nemusia mať ako prílohu dodacie listy, lebo nedostatok dodacieho listu nerobí faktúrovanú pohľadávku neexistujúcou, na druhej strane však na iných miestach odôvodnenia uvádza, že „...je iba na tom, kto faktúru vystavil, aby vedel preukázať oprávnenosť jej vystavenia a dodací list je iba prostriedkom na to slúžiacim“ a „...dodací list slúži k odovzdaniu objednaného tovaru ako doklad o odovzdaní tovaru...“. Z rozhodnutí súdov nie je podľa názoru žalovaného zrejmé, akým iným zákonom stanoveným spôsobom, okrem žalobcom predložených dodacích listov, žalobca preukazoval, že žalovanému dodal faktúrovaný tovar. Nie je zrejmé, z čoho súdy vychádzali pri ustálení skutočne dodaného množstva a druhu tovaru, keď žalobcom predložené dodacie listy nezohľadnili alebo ich evidentne nesprávne posúdili, keď odmietli návrhy žalovaného na znalecké dokazovanie.

Žalobca, zastúpený Advokátskou kanceláriou Nagyová Tenkač, s. r. o., sa k dovolaniu žalovaného vyjadril tak, že navrhol dovolanie ako neprípustné zamietnuť. Zároveň žiadal, aby mu dovolací súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia v dovolacom konaní vo výške 967,42 eur. Poukázal na to, že žalovaný rovnaké dôvody týkajúce sa skutkového stavu uvádzal aj v konaní pred súdom prvého stupňa, pričom Okresný súd v Prešove sa so všetkými relevantnými námietkami žalovaného zrozumiteľne, jasne a podrobne vysporiadal. Odvolací Krajský súd v Prešove sa neobmedzil len na konštatovanie správnosti rozsudku súdu prvého stupňa, ale uviedol aj ďalšie dôvody potvrdzujúce správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia. Námietky žalovaného o nepreskúmateľnosti prvostupňového aj odvolacieho rozhodnutia podľa názoru žalobcu neobstoja a žalovanému nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Pokiaľ žalovaný súdom vytýkal nevykonanie dokazovania vypočutím všetkých osôb, ktorých podpisy sa nachádzajú na dodacích listoch, ako aj dokazovania znalcom z odboru účtovníctva, žalobca k tomu uviedol, že v zmysle ust. ust. § 120 ods. 1 O. s. p. nie je súd povinný vykonať všetky dôkazy, ktoré účastníci navrhnu. V danej veci súd prvého stupňa vykonal rozsiahle dokazovanie, vypočul množstvo svedkov, medzi ktorými boli všetky osoby, ktoré boli v relevantnom kontakte so skutkovými okolnosťami prejednávanej veci a ich výpovede, ako aj predložené listinné dôkazy dostatočným spôsobom opísali skutkový stav, na základe ktorého sa žalobca domáhal nároku voči žalovanému. Kým žalobca všetky navrhované dôkazy označil už na začiatku konania, t. j. pri podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu, žalovaný postupne navrhoval vykonávanie nových dôkazov, čo malo za následok neprímerane dlhé súdne konanie. Ďalej žalobca poukázal na to, že dňa 7. novembra 2011 doložil do spisu originály všetkých listín, najmä dodacích listov a záznamov o preprave tovaru, z ktorých vyplýva dodanie tovaru žalovanému, čo potvrdil aj sám žalovaný, keď v rámci odvolania uviedol, že mal možnosť sa s nimi oboznámiť. Tieto listiny sa aj naďalej nachádzajú v súdnom spise, námietky žalovaného v tomto smere sú preto nedôvodné.

Uznesením č. k. 19Cb/226/2007-1505 z 29. júla 2013 Okresný súd Prešov rozhodol tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 11.359,75 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 22.852,12 eur na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Ďalším výrokom nepriznal štátu náhradu trov konania. V odôvodnení uznesenia poukázal na potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, v dôsledku čoho bolo potrebné rozhodnúť samostatným uznesením o trovách konania. Okresný súd aplikoval ustanovenie § 142 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého platí, že aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, pričom v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. Porovnaním sumy dôvodne uplatnenej v žalobe so sumou v nej nedôvodne uplatnenou dospel okresný súd k záveru, že neúspech žalobcu predstavuje len 4,85 % z celkovo uplatnenej sumy, čo znamená len pomerne nepatrný neúspech. Súd preto priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania s prihliadnutím na hodnotu úkonu právnej služby v súvislosti s čiastočnými späťvzatiami žaloby.

Priznaná náhrada trov konania pozostáva zo zaplatených súdnych poplatkov za návrh na začatie konania v sume 11.293,37 eur, za návrh na vydanie predbežného opatrenia a odvolanie voči uzneseniu o

zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia, t. j. 2 x 33,19 eur, spolu 66,38 eur. K uvedenému okresný súd poznamenal, že hoci žalobca nebol so svojím návrhom na vydanie predbežného opatrenia úspešný (návrh bol v celom rozsahu zamietnutý), nemožno tomuto úkonu uprieť účelnosť a žalobca musel tieto trovy vynaložiť preto, lebo viedol tento úspešný spor. Okresný súd ďalej žalobcovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia pozostávajúcu z odmeny za úkony právnej služby, ktoré pokladal za účelne a dôvodne vynaložené v súvislosti s vedením tohto sporu. Za také považoval aj návrh na vydanie predbežného opatrenia a odvolanie žalobcu voči uzneseniu o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Okrem odmeny advokáta priznal súd žalobcovi aj náhradu za stratu času v sume 2.382,20 eur a náhradu cestovných výdavkov v sume 2.280,39 eur, a to v súvislosti s uskutočnenými cestami z Bratislavy do Prešova a späť na pojednávania a úkony v budove súdu (nahliadnutie do spisu). Súd priznal žalobcovi tiež 20 % DPH, o ktorú navýšil odmenu za úkony právnej služby a tiež náhradu za stratu času a náhradu cestovných výdavkov, avšak len v súvislosti s úkonmi uskutočnenými po 1. júni 2009 s poukazom na to, že ustanovenie § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 31. mája 2009 neumožňovalo priznať DPH za paušálne náhrady, cestovné a náhradu za stratu času.

O trovách štátu okresný súd rozhodol podľa ust. § 148 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého má štát podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal. V danom prípade súd platil svedočné v sume 13,60 eur, avšak neúspešný žalovaný bol v priebehu konania čiastočne oslobodený od platenia súdnych poplatkov za odpor a bolo mu priznané právne zastúpenie, preto je aj vzhľadom na výšku týchto trov dôvodné nepožadovať od neho túto náhradu.

Proti predmetnému uzneseniu, v časti výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 7Cob/78/2013-1541 z 1. augusta 2014, ktorým zmenil uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 19Cb/226/2007-1505 z 29. júla 2013 v napadnutom výroku o trovách konania tak, že žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 11.293,37 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 22.107,58 eur na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Ďalším výrokom odvolací súd zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy odvolacieho konania vo výške 305,13 eur do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Odvolací súd konštatoval, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, a to pokiaľ ide o námietky, ktoré sa týkajú nároku žalobcu na náhradu trov za úkony právnej služby spojené s podaním návrhu na vydanie predbežného opatrenia a odvolania proti uzneseniu o zamietnutí tohto návrhu v sume 744,54 eur, vrátane náhrady zaplatených súdnych poplatkov za oba uvedené poplatkové úkony. Odvolací súd poukázal na to, že uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 19Cb/226/2007-1084 zo 4. augusta 2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/66/2008-1141 z 13. novembra 2008 bol návrh žalobcu na vydanie predbežného opatrenia zamietnutý, z čoho je zrejmé, že žalobca bol vo veci návrhu na vydanie predbežného opatrenia neúspešný. Ak teda žalobca s návrhom na vydanie predbežného opatrenia v konaní neuspel, nemožno náklady s tým spojené považovať za účelne vynaložené a priznať mu ich náhradu. Preto odvolací súd trovy konania priznané súdom prvého stupňa znížil o sumu 66,38 eur a trovy právneho zastúpenia o sumu 744,54 eur. Ako nedôvodnú posúdil odvolací súd námietku žalovaného, že lehota na plnenie daná napadnutým uznesením je stanovená nesprávne vzhľadom na skutočnosť, že vo veci samej bolo podané dovolanie a žiadosť o odklad rozhodnutia vo veci samej, o ktorých Najvyšší súd Slovenskej republiky doposiaľ nerozhodol. K uvedenému odvolací súd poznamenal, že podanie dovolania a žiadosti o odklad vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej nemajú vplyv na rozhodnutie súdu o náhrade trov konania. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 O. s. p. s poukazom na to, že v odvolacom konaní bol žalobca neúspešný len v nepatrnej časti (2,4 %), preto mu odvolací súd priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania titulom trov právneho zastúpenia v sume 305,13 eur.

Uznesenie odvolacieho súdu napadol žalovaný dovolaním „z dôvodu podľa § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O. s. p.“ Uvedol, že podrobnejšiu špecifikáciu uvádzaných dovolacích dôvodov doloží dodatočne, keďže do uplynutia lehoty na podanie dovolania sa mu nepodarilo

zabezpečiť kvalifikované právne zastúpenie. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Na výzvu súdu prvého stupňa sa k dovolaniu žalovaného vyjadril žalobca, ktorý prostredníctvom svojho nového právneho zástupcu DEDÁK & Partners, s. r. o. navrhol dovolanie odmietnuť s poukazom na to, že žalobca nesplnil osobitnú podmienku dovolacieho konania v zmysle ust. § 241 ods. 1 O. s. p. tým, že nie je v dovolacom konaní zastúpený advokátom a ani nepožiadaval o ustanovenie zástupcu podľa ust. § 30 O. s. p. Žalovaný navyše neuviedol žiadne konkrétne okolnosti svedčiacie o opodstatnenosti jeho dovolania, pričom len samotné uvedenie ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 237 O. s. p. nemožno považovať za dostatočné naplnenie dôvodov, pre ktoré žalovaný podáva dovolanie.

Podaním z 24. augusta 2015, ktoré bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené dňa 31. augusta 2015, advokát JUDr. Michal Jurčišin so sídlom v Prešove oznámil, že na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci prevzal právne zastúpenie žalovaného vo veci sp. zn. 1Obdo/69/2014. V prílohe doložil plnomocenstvo udelené žalovaným 28. júla 2015 a fotokópiu rozhodnutia Centra právnej pomoci zo 16. júla 2015 sp. zn. 2N 10549/14-2657/15-KaPO. Ďalším podaním z 24. augusta 2015 splnomocnený zástupca žalovaného doplnil dovolanie podané pôvodne samotným žalovaným. Poukázal na to, že žalovaný už v minulosti vyjadril svoj nesúhlas s vyúčtovaním trov konania žalobcu, ktoré bolo Okresnému súdu Prešov predložené dňa 4. júna 2013. Takto vyúčtované trovy označil za neprimerane vysoké a nesprávne vyúčtované, keď poukázal najmä na pochybenia pri vyúčtovaní náhrady cestovných výdavkov a náhrady za stratu času. Právna zástupkyňa žalobcu si podľa zistení žalovaného účtovala cesty novým autom, ktoré ale v tom čase ešte nemala ani zakúpené a je podozrenie, že nebolo ešte ani vyrobené. Dovolateľ zdôraznil povinnosť súdu, ktorý rozhoduje o priznaní náhrady trov konania podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Trovy konania potrebné na účelné vynaloženie alebo na ochranu práv sa však nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne. Poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky z 2. októbra 2013 sp. zn. II. ÚS 736/2012, v ktorom Ústavný súd Českej republiky uviedol, že slobodu voľby advokáta nemožno vnímať ako úplne bezhraničnú. Voľba advokáta z úplne opačného konca republiky je neprimeraná, ak všetky konania prvostupňové aj odvolacie sa konajú v jednom meste, pričom o miestnej príslušnosti nie je pochyb a zároveň nejde o mimoriadne náročný a komplikovaný spor. V takom prípade má súd aplikovať výkladové ustanovenie § 2 O. s. p., podľa ktorého súdy dbajú okrem iného na to, aby sa práva nezneužívali na úkor fyzických a právnických osôb. Prostriedky vynaložené na presun advokáta cez celú republiku, keď len v mieste prebiehajúceho konania pôsobia desiatky advokátov, nie sú v takejto situácii potrebné na účelné bránenie práva tak, ako to má na mysli ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a účastník si ich má znášať zo svojho. Napokon dovolateľ poukázal tiež na to, že svoju podnikateľskú činnosť ukončil ešte dňa 6. februára 2013, nemá žiadny majetok, od roku 2013 je v materiálnej núdzi, čo okrem jeho vyjadrení na prvostupňovom a odvolacom súde potvrdzuje aj rozhodnutie Centra právnej pomoci sp. zn. 2N 10549/14 zo 16. júla 2015. Súd preto mohol aplikovať aj ustanovenie § 150 O. s. p., ktorého účelom je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením absolútneho moderačného práva.

Podaním zo dňa 24. septembra 2015, ktoré bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené dňa 28. septembra 2015, advokát Mgr. Michal Jurčišin oznámil ukončenie zastupovania žalovaného v predmetnej veci. Dňa 23. novembra 2015 advokát Mgr. Oto Saloky so sídlom v Prešove oznámil, že na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci z 20. októbra 2015 sp. zn. 2N 10549/14-2657/15-KaPO prevzal právne zastúpenie dovolateľa, čo preukazuje priloženým plnomocenstvom. Opätovne žiadal, aby dovolací súd zrušil dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/78/2013-1541 z 1. augusta 2014 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadal zaviazat žalobcu k náhrade trov dovolacieho konania titulom trov právneho zastúpenia v sume 2.021,10 eur.

Na výzvu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa k doplneniu dovolania vyjadril žalobca, ktorý poukázal na to, že doplnenie dovolania urobil žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu po viac ako 11 mesiacoch od uplynutia lehoty na podanie dovolania v zmysle ust. 240 ods. 1 O. s. p. S

poukazom na uvedené preto navrhol dovolanie žalovaného odmietnuť, pretože nemá náležitosti dovolania. Ďalej poukázal na to, že dovolanie žalovaného smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, u ktorého je dovolanie výslovne vylúčené ustanovením § 239 ods. 3 O. s. p. K námietkam žalovaného, ktoré sa týkali účelnosti vynaložených trov konania žalobca uviedol, že právo na zastúpenie advokátom v konaní pred súdom je realizáciou ústavou garantovaného práva na právnu pomoc pred súdmi, upraveného tiež Občianskym súdnym poriadkom. Keďže zákon pre voľbu advokáta neustanovuje žiadne obmedzenia, je len na účastníkovi, ktorého z advokátov zapísaných v zozname vedenom Slovenskou advokátskou komorou si zvolí. Poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. októbra 2009 sp. zn. 2MCdo/16/2008, v ktorom dovolací súd (v podobnej veci) vyjadril názor, že postup súdov smerujúci k tomu, že nebudú priznávať náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu účelne vynaložených výdavkov na cestovné a za stratu času, ak sídlo advokátskej kancelárie bude v obvode iného prvostupňového súdu než je bydlisko, resp. sídlo účastníka alebo sídlo konajúceho prvostupňového súdu, predstavuje obmedzenie práva slobodnej voľby advokáta dotknutým účastníkom konania a je v rozpore nielen s ustanoveniami § 142 až § 150 O. s. p., § 25 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 15 a § 17 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov, ale odporuje aj čl. 47 ods. 2 a čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Z uvedených dôvodov navrhol dovolanie žalovaného zamietnuť a dovolateľa zaviazat' k náhrade trov dovolacieho konania vo výške 2.903,07 eur.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/43/2012-1465 z 24. apríla 2013 podal včas účastník konania, zastúpený v dovolacom konaní v súlade s ust. § 241 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (ust. § 236 ods. 1 O. s. p.).

Podľa ust. § 238 platí, že ak dovolanie smeruje proti rozsudku, je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súd prvého stupňa vo veci samej (ods. 1), proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (ods. 2), proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O. s. p. (ods. 3).

Prípustnosť dovolania žalovaného z vyššie uvedených ustanovení nevyplýva, pretože dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky uvedené v ust. § 238 O. s. p.

S poukazom na vyššie uvedené by tak dovolanie žalovaného bolo prípustné iba vtedy, ak by konanie, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vydané, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O. s. p. Citované zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci ktorá nepatrí do právomoci súdov b/, ten kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo súd nebol správne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p. prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale aj z úradnej povinnosti, čo je záver, ktorý možno vyvodit' z druhej vety ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. V prípade, ak dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, aj keď dovolateľ toto

pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako aj vtedy, ak dovolanie nie je podľa ust. § 238 O. s. p. prípustné. Teda, kým na vady taxatívne vymenované v ust. § 237 O. s. p. prihliada dovolací súd z úradnej povinnosti, to znamená aj vtedy, keď neboli dovolateľom výslovne namietané a bez ohľadu na to, či je dovolanie prípustné, tak dovolacie dôvody podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a písm. c/ O. s. p. preskúmava dovolací súd len vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné, t. j. ak smeruje proti niektorému z tých právoplatných rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré je podľa ust. § 238 O. s. p. prípustné napadnúť dovolaním. Z uvedeného zároveň vyplýva, že ak dovolací súd zistí, že dovolanie je procesne neprípustné, nie je oprávnený skúmať, aj keby sa toho dovolateľ výslovne dožadoval, či odvolací súd posúdil prejednávajúcu vec po právnej stránke správne, alebo či v konaní došlo k inej vade (odlišnej od vád uvedených v § 237 O. s. p.), ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (dovolacie dôvody podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p.).

Pokiaľ teda žalovaný svoje dovolanie odôvodnil tým, že odvolací súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával ním navrhnuté dôkazy, dovolací súd nebol oprávnený preskúmavať dôvodnosť tejto námietky, pretože mu to platná a účinná právna úprava neumožňuje. Vo vzťahu k námietke o nevykonaní navrhnutých dôkazov (výsluchov osôb, ktorých podpisy sa nachádzajú na dodacích listoch) dovolací súd zdôrazňuje, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie súdu, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu. Uvedený záver vyplýva z ust. § 120 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého sú účastníci povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení vedúcich k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, nie však procesnú vadu v zmysle ust. § 237 O. s. p. (k uvedenému pozri napr. R 37/1993 alebo R 125/1999).

Pokiaľ dovolateľ vytýkal súdom zúčastneným na rozhodovaní nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, dovolací súd k tomu poznamenáva, že podľa ust. § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej súd vykonané dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Rozhodnutie súdu, ktorého podkladom sú dôkazy nesprávne vyhodnotené, môže byť prípadne z tohto dôvodu vecne nesprávne, avšak táto skutočnosť sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 237 O. s. p. Pre úplnosť treba uviesť, že nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné. Je to dané charakterom dovolacieho konania, v ktorom sa dôkazy nevykonávajú (ust. § 243a ods. 2 O. s. p.) a dovolaciemu súdu preto ani neprislúcha, aby prehodnocoval dôkazy vykonané súdmi nižších stupňov. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. (viď R 42/1993).

Z dovolania tiež vyplýva námietka dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej súd na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je potom chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. I keď je nesprávne právne posúdenie veci relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 237 (viď tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011).

K námietke, že odvolací súd sa nevysporiadal s námietkami, ktoré žalovaný ako odvolateľ vzniesol v podanom odvolaní, dovolací súd poukazuje na nedávno prijaté stanovisko občianskoprávného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Podľa názoru dovolacieho súdu v prejednávanej veci o taký výnimočný prípad nejde.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako sa k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 119/03, IV. ÚS 115/03).

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa názoru dovolacieho súdu, potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa) spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p., a preto ho možno považovať za preskúmateľné. Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa predovšetkým zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia (čoho sa žalobca domáha a z akých dôvodov, aké je stanovisko žalovaného k žalobe, aké relevantné dôkazy boli súdom vykonané a aké skutočnosti z nich súd zistil, aký skutkový stav bol súdom ustálený (zistený), aké právne normy na vec aplikoval, ako tieto normy vyložil, ako subsumoval zistený skutkový stav pod aplikovanú právnu normu, aké právne závery vyplývajú vo vzťahu k podanej žalobe), súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia, ale aj ich obsahovej (materiálnej) náplni, čím sa naplňajú najmä kritériá určitosti (prehľadnosti), zrozumiteľnosti a presvedčivosti rozhodnutia. Odôvodnenie potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu zodpovedá ustanoveniu § 219 ods. 2 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to tak po skutkovej, ako aj právnej stránke. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu podporia odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ak odvolací súd v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p. v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým tak tvorí jeden celok. V konkrétnostiach dovolací súd poukazuje na to, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s prvostupňovým rozhodnutím obsahuje vysvetlenie dôvodov, pre ktoré bolo žalobe vyhovie. Odôvodnenie rozhodnutí súdov v súhrne možno považovať za zrozumiteľné, preskúmateľné, odôvodnené a presvedčivé. Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný názor ako súdy bez ďalšieho nezakladá porušenie práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Po preskúmaní veci Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je preskúmateľné a ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozsudku (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného (viď I. ÚS 188/06).

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/43/2012-1465 z 24. apríla 2013 odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

V konaní o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/43/2012-1465 z 24. apríla 2013 vzniklo úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech v konaní nemal (ust. § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 241 O. s. p.). Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania titulom trov právneho zastúpenia, ktoré pozostávajú z odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby v sume 798,37 eur (vyjadrenie k dovolaniu žalovaného), jeden režijný paušál v sume 7,81 eur a 20 % DPH v sume 161,24 eur, t. j. spolu 967,42 eur podľa ust. § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“). Základom pre výpočet odmeny advokáta je žalovaná istina 188.223,04 eur (§ 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.). V zmysle ust. § 149 ods. 1 O. s. p. je žalovaný povinný zaplatiť náhradu týchto trov právnenému zástupcovi žalobcu Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Ružinovská č. 42, IČO: 36 862 169 (tzv. platobné miesto).

II. Žalovaný podal dovolanie aj proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/78/2013-1541 z 1. augusta 2014. Týmto uznesením odvolacieho súdu bolo zmenené uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 19Cb/226/2007-1505 z 29. júla 2013 vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným a zároveň žalovanému sa uložila povinnosť nahradiť žalobcovi trovy tohto odvolacieho konania. Podanie žalovaného označené ako dovolanie bolo síce podané v zákonom stanovenej lehote na podanie dovolania, nebolo však riadne odôvodnené, keďže žalovaný len vymenoval jednotlivé dovolacie dôvody odkazom na príslušné zákonné ustanovenia bez toho, aby opísal (špecifikoval) konkrétne okolnosti, z ktorých usudzuje, že určitý dovolací dôvod je daný. Zároveň v čase podania dovolania bol žalovaný zastúpený advokátom tak, ako to vyžaduje znenie druhej vety § 241 ods. 1 O. s. p. Uvedený nedostatok podmienky dovolacieho konania bol neskôr odstránený, keď Centrum právnej pomoci rozhodnutím 2N 10549/14-2657/15-KaPO z 12. júna 2015, ktoré bolo následne zmenené rozhodnutiami zo 16. júla 2015 a 20. októbra 2015 priznalo žalovanému nárok na poskytnutie právnej pomoci a určilo mu advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní. Určený advokát v priebehu dovolacieho konania podaním z 24. augusta 2015 doplnil neúplné dovolanie žalovaného. Aj v prípade tohto dovolania Najvyšší súd

Slovenskej republiky v prvom rade skúmal, či smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O. s. p.

Podľa ust. § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Podľa ust. § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia ustanovenia § 239 ods. 3 O. s. p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania, teda také, ktoré vykazuje znaky jedného z tých uznesení taxatívne vymenovaných v ustanovení § 239 ods. 3 O. s. p., proti ktorým dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania z ustanovenia § 239 O. s. p. vyvodiť nemožno. Dovolanie žalovaného by tak bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v ust. § 237 O. s. p.

V doplnení dovolania z 24. augusta 2015 žalovaný žiadne také vady netvrdil. Jeho výhrady smerovali voči tomu, že odvolací súd v rozpore s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. neskúmal účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom konania a neaplikoval ustanovenie § 150 O. s. p., umožňujúce súdu výnimočne náhradu trov konania úplne alebo sčasti nepriznať, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. V skutočnosti tak žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktoré ako vyplýva z vyššie uvedeného výkladu, samo osebe prípustnosť dovolania nezakladá.

Dovolací súd v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia o trovách prvostupňového a odvolacieho konania, nezistil z úradnej moci výskyt vady v zmysle ust. § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Aj v tomto prípade bolo preto potrebné dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/78/2013-1541 z 1. augusta 2014 odmietnuť ako neprípustné (ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

V konaní o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 7Cob/78/2013-1541 z 1. augusta 2014 vzniklo úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech v konaní nemal (ust. § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 241 O. s. p.). Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania titulom trov právneho zastúpenia, ktoré pozostávajú z odmeny advokáta za 3 úkony právnej služby, ktorými sú prevzatie vecí a príprava zastúpenia a dve vyjadrenia k dovolaniu žalovaného (ako polovičné úkony v zmysle ust. § 13a ods. 2 písm. b/ v spojení s ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.), t. j. 1 x 492,93 eur a 2 x 246,465 eur (ako 1 zo sumy 492,93 eur), spolu 985,86 eur, 2 x režijný paušál v sume 8,04 eur (rok 2014), 1 x režijný paušál v sume 8,58 eur (rok 2016) a 20 % DPH v sume 202,10 eur, t. j. spolu 1.212,62 eur (§ 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a/, § 13a ods. 2 písm. b/ v spojení s ods. 5, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.). Základom pre výpočet odmeny advokáta je prisúdená náhrada trov prvostupňového a odvolacieho konania v sume 33.706,08 eur (§ 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.).

Platobným miestom je nový právny zástupca žalobcu DEDÁK & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy č. 45, IČO: 35 906 464.

Uznesenie prijal dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.